# SPRAWOZDANIE

## WYDZIAŁU

## KRAKOWSKIEJ IZBY ADWOKACKIEJ I RADY DYSCYPLINARNEJ

Z CZYNNOŚCI

ZA CZAS OD 1 STYCZNIA DO 30 GRUDNIA 1907 r.



KRAKÓW.
NAKŁADEM KRAKOWSKIEJ IZBY ADWOKACKIEJ
**DRUK W. KORNECKIEGO I K. WOJNARA**
pod zarządem A. NOWAKA.
1908.

# SPRAWOZDANIE
## Wydziału Krakowskiej Izby Adwokackiej
za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1907 r.

---

### Liczba adwokatów (z dniem 31 grudnia 1907) przyrost i zmiany w siedzibach.

1. w Krakowie adwokatów 123
2. „ Jaśle „ 14
3. „ Nowym Sączu „ 14
4. „ Rzeszowie „ 22
5. „ Tarnowie „ 28
6. „ Wadowicach „ 8
7. „ Andrychowie „ 2
8. „ Białej „ 9
9. „ Bieczu „ 3
10. „ Bochni „ 7
11. „ Brzesku „ 3
12. „ Chrzanowie „ 4
13. „ Czarnym Dunajcu 1
14. „ Dąbrowej „ 3
15. „ Dębicy „ 2
16. „ Dukli „ 2
17. „ Gorlicach „ 6
18. „ Grybowie „ 2
19. „ Jaworznie „ 1
20. „ Jordanowie „ 2
21. „ Kalwaryi „ 2
22. „ Kętach „ 2
23. „ Kolbuszowej „ 3
24. „ Krośnie „ 4
25. „ Krościenku nad Dunajcem „ 1
26. „ Krzeszowicach „ 2
27. „ Leżajsku „ 2
28. „ Limanowej „ 2
29. „ Liszkach „ 1
30. „ Łańcucie „ 4
31. w Makowie adwokatów 1
32. „ Mielcu „ 4
33. „ Milówce „ 2
34. „ Mszanie dolnej 1
35. „ Myślenicach „ 3
36. „ Niepołomicach 2
37. „ Nisku „ 2
38. „ Oświęcimiu „ 2
39. „ Pilznie „ 2
40. „ Podgórzu „ 7
41. „ Przeworsku „ 3
42. „ Radłowie „ 2
43. „ Radomyślu „ 2
44. „ Ropczycach „ 4
45. „ Rozwadowie „ 2
46. „ Nowym Targu „ 5
47. „ Skawinie „ 1
48. „ Sokołowie „ 1
49. „ Starym Sączu „ 2
50. „ Strzyżowie „ 2
51. „ Suchej „ 1
52. „ Tarnobrzegu „ 3
53. „ Tuchowie „ 2
54. „ Tyczynie „ 3
55. „ Wieliczce „ 3
56. „ Wiśniczu „ 1
57. „ Zatorze „ 2
58. „ Żabnie „ 2
59. „ Żmigrodzie „ 1
60. „ Żywcu „ 6

Razem 353

W ciągu r. 1907 przybyło 22 adwokatów, (w r. 1906 przybyło 13, w r. 1905 przybyło 14, w r. 1904 przybyło 13, w. r. 1903—29, a w r. 1902—21 adwokatów).

W czasie od 1 stycznia 1908 do 1 maja 1908 r. przybyło adwokatów:

| | |
|---|---|
| w Krakowie: | Dr. Goldgart Maurycy |
| | „ Guttman Józef |
| | „ Reiner Leopold (Pinkus) |
| | „ Schmindling Aron (Adolf) |
| | „ Süsser Abraham |
| | „ Süsskind Dawid |
| w Chrzanowie: | „ Smoleń Karol |
| w Dąbrowej: | „ Lauterbach Jakób |
| | „ Moskwa Józef |
| w Jaworznie: | „ Fruchthändler Chaim |
| w Milówce: | „ Idziński Stanisław |
| w Nowym Sączu | „ Flis Stanisław |
| | „ Więcław Teofil |

Od 1 stycznia 1907 do do 1 maja 1908

a) zmarli:

| | |
|---|---|
| w Krakowie: | Dr. Horowitz Maurycy |
| | „ Jakubowski Roman |
| | „ Ławrowski Roman |
| | „ Lisowski Władysław |
| | „ Wechsler Maurycy |
| | „ Wilkosz Władysław |
| w Chrzanowie: | „ Kremer Józef |
| w Czarnym Dunajcu: | „ Popiel Juliusz |
| w Dąbrowie: | „ Szancer Wiktor |
| w Gorlicach: | „ Wolniewicz Emil |
| w Rzeszowie: | „ Holtzer Gustaw |
| w Skawinie: | „ Spett Aleksander |
| w Tarnowie: | „ Pariser Jekil |
| w Wadowicach: | „ Iwański Jan |

b) zrezygnowali:

Dr. Beer Józef w Oświęcimiu

c) przesiedlili się do innej Izby:
Dr. Arnold Marek z Białej do Wiednia
„ Tomicki Teofil z Oświęcimia do Skoczowa
„ Nebenzahl Samuel z Tyczyna do Krakowca
„ Herz Izaak z Jasła do Dobromila.

d) przesiedlili się w okręgu naszej Izby:
Dr. Bąkowski Klemens z Krzeszowic do Krakowa
„ Goldwasser Łazarz z Krakowa do Myślenic
„ Pisiewicz Zygmunt z Krakowa do Dąbrowej
„ Schornstein Henryk z Krakowa do Strzyżowa
„ Schwarz Emil z Krakowa do Skawiny
„ Syrop Hersch z Krakowa do Nowego Sącza
„ Gaweł Jan z Podgórza do Biecza
„ Goldberg Mojżesz (Maurycy) z Now. Sącza do Oświęcimia
„ Zelt Salomon z Tarnowa do Żabna.

W czasie od 1 stycznia 1907 do 1 maja 1908 r. przybyło 35 adwokatów, a ubyło 19. — (W czasie od 1 stycznia 1906 do 1 marca 1907 przybyło 55, a ubyło 22. W czasie od 1 stycznia 1905 do 1 marca 1906 r. przybyło 37 adwokatów, ubyło 18; w czasie od 1 stycznia 1904 do 1 marca 1905 r. przybyło adwokatów 20, a ubyło 15; w czasie od 1 stycznia 1903 do 1 marca 1904 przybyło adwokatów 35, a ubyło 8).

Ogólna zatem liczba adwokatów, w krakowskiej Izbie zapisanych, wynosi z dniem 1 maja 1908 roku 361 (1 marca 1907 351, 1 marca 1906 roku 337, 1 marca 1905 roku 318, z dniem 1 marca 1904 roku 302, a z dniem 1 marca 1903 r. 302).

Z liczby tej przypada:

na Kraków: 129
(w r. 1907—126, w 1906—124, w 1905—118, 1904—117, w 1903—112)

na Tarnów: 26
(w r. 1907—29, w 1906—26, w 1905—26, w 1904—27, w 1903—27)

na Rzeszów: 21
(w r. 1907—22, w 1906—22, w 1905—21, w 1904—26, w 1903—24)

na Nowy Sącz: 16
(w r. 1907—14, w 1906—14, w 1905—15, w 1904—15, w 1903—13)

na Jasło: 13
(w r. 1907—13, w 1906—13, w 1905—10, w 1904—10, w 1903—10)

na Wadowice: 8
(w r. 1907—8, w 1906—6, w 1905—5, w 1904—5 w 1903—5)

reszta w liczbie 148 (w r. 1907 — 139, w 1906 — 132, w 1905 — 123, a w r. 1904 — 102) na Sądy powiatowe w okręgu Izby.

## II.

## Stan, przyrost i ubytek kandydatów adwokackich.

W dniu 1 stycznia 1907 roku wpisanych było kandydatów:

| | | |
|---|---|---|
| w Krakowie . . . . . . . . . . . . . . . | | 60 |
| „ Tarnowie<br>„ Rzeszowie<br>„ Nowym Sączu<br>„ Wadowicach<br>„ Jaśle | razem . . . . . . . . . . | 51 |
| rzeszta u adwokatów w miejscach gdzie mają siedziby sądy powiatowe, w liczbie . . . . . . . . . . . . | | 70 |
| | Razem | 181 |

Od 1 stycznia 1907 do 31 grudnia 1907 roku:

| | |
|---|---|
| przybyło kandydatów adw. . . . . . . . . . . | 67 |
| ubyło . . . . . . . . . . . . . . . . . . . | 54 |
| przybyło więc . . . . . . . . . . . . . . | 13 |
| Z dniem 1/1 1908 roku było zatem wpisanych. . . . . . | 194 |

(1/1 1907 r. — 181)
( „ 1906 r. — 165)
( „ 1905 r. — 120)
( „ 1904 r. — 158)
( „ 1903 r. — 147)
( „ 1902 r. — 146)
( „ 1901 r. — 133)
( „ 1900 r. — 128)
( „ 1899 r. — 141)

Z tej liczby przypada:
na Kraków . . . . . . . . . . . . . . . 66
„ Tarnów
„ Rzeszów
„ Nowy Sącz
„ Wadowice
„ Jasło
razem . . . . . . . . . 48
reszta w liczbie 80 przypada na miejsca gdzie są siedziby Sądów powiatowych w obrębie Izby.

III.

**Dziennik podawczy.**

Od 1 stycznia do 31 grudnia 1907 r. wpłynęło pism 1928 (w r. 1899 — 1537, w r. 1900 — 1582, w r. 1901 — 1733, w r. 1902 — 1700, w r. 1903 — 1783, w r. 1904 — 1891, w r. 1905 — 2043, w r. 1906 — 1964).

1. na wezwanie c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie mianowano 134 (w r. 1906 — 157, w r. 1905 — 132, w r. 1904 — 133, w. r. 1903 — 132, w r. 1902 — 107 i w 1901 — 122) obrońców do rozpraw. Wyznaczanie obrońców przy c. k. Sądach obwodowych w Tarnowie, Rzeszowie, Nowym Sączu, Wadowicach i Jaśle odbywa się przez odnośne Sądy obwodowe, wobec czego liczba tych obron Wydziałowi nie może być znaną.

2. ustanowiono bezpłatnych obrońców w sprawach cywilnych 64.

3. zażaleń nienależących do Rady dyscyplinarnej wpłynęło 102.

Wniesione podania załatwiał Wydział już to obiegowo, już to na posiedzeniach. Posiedzień Wydziału w. r. 1907 było 32 (w r. 1900 było ich 12, w r. 1901 było ich 15, w r. 1902 było ich 23, w r. 1903 było ich 28, w r. 1904 było ich 26, w r. 1905 było ich 29, a w r. 1906 było ich 24). Zauważamy, iż podania o wpis na listę adwokatów, jak również i podania o potwierdzenie praktyki adwokackiej, załatwiano na mocy uchwały Wydziału na posiedzeniach Wydziału.

IV.

Ponieważ na ostatniem Walnem Zgromadzeniu, odbytem w dniu 1. czerwca 1907 roku, głównym przedmiotem obrad była sprawa reformy ordynacyi adwokackiej, ponieważ w sprawie tej podniesiono kilka samoistnych wniosków i ponieważ wreszcie

sprawa ta dotyczy najżywotniejszych interesów stanu adwokackiego, przeto też uważamy sobie za pierwszy obowiązek udzielić Szan. Kolegom wyjaśnień wskazujących, w jakiem stadyum sprawa ta obecnie się znajduje.

Otóż przypominamy, że stała delegacya austryackich Izb adwokackich wybrała na posiedzeniu odbytem w dniu 13. października 1906 r. komitet składający się z 9 członków reprezentujących poszczególne Izby, a względnie zastępujących Izby poszczególnych krajów, w Radzie Państwa reprezentowanych.

Komitet ten a względnie wybrany przez niego subkomitet, z 4 członków się składający, przyjął po przeglądnięciu nadesłanych przez różne Izby projektów zmiany ordynacyi, oraz nadesłanych w tej kwestyi wniosków, projekt Izby adwokackiej wiedeńskiej, za podstawę swoich szczegółowych obrad.

Projekt ten, jak to już i w poprzedniem naszem sprawozdaniu zaznaczono, jest w głównych zarysach niemal zupełnie zgodnym z projektem przedłożonym przez naszą Izbę a wypracowanym w swoim czasie przez kol. Dr. Steinberga.

Wzmiankowany komitet stałej delegacyi powziął też na posiedzeniu, w dniu 11. grudnia 1907 r. odbytem, uchwałę, by przedłożony przez Wiedeńską Izbę adwokacką projekt zmiany ordynacyi adwokackiej zalecić stałej delegacyi z niektóremi zmianami do przyjęcia.

Zmiany te a względnie dodatki odnoszą się do następujących kwestyi zasadniczych. Zmieniony projekt postanawia mianowicie, że do wykonywania adwokatury nie może być dopuszczony, kto od państwa lub władz autonomicznych pobiera emeryturę na czas poboru tej emerytury, kto oddaje się zatrudnieniu, nie dającemu się pogodzić z godnością i niezawisłością stanu adwokackiego.

Do wliczalnej praktyki adwokackiej zalicza zmieniony projekt także praktykę administracyjną, odbytą przy władzach rządowych lub autonomicznych, tudzież przy urzędach podatkowych i urzędach wymiaru należytości skarbowych.

Uregulowanie kwestyi wstąpienia adwokata do stanu sędziowskiego pozostawia projekt specyalnie a równocześnie z nową ordynacyą adwokacką wydać się mającej ustawie. Zmieniony projekt domaga się dalej uwolnienia adwokata od świadectwa co do okoliczności, jemu jako zastępcy prawnemu zakomunikowanych, tudzież od przedłożenia spisanej z klientem informacyi.

Projekt reguluje dalej sprawę kosztów kuratorskich, stosunek adwokata do klienta i kwestyę zabezpieczenia wynagrodzenia adwokackiego.

Wniosek na przyznanie adwokatom prawa legalizowania i widymowania dokumentów przez nich sporządzonych, tudzież wniosek na tworzenie przez Izby biur obrony prawnej, nie uzyskały większości.

Komitet ten zalecił dalej stałej delegacyi do uchwały przeprowadzenie zmian niektórych postanowień procedury cywilnej, ustawy o sądach przemysłowych i ustawy konkursowej.

W szczególności domaga się komitet zmiany ustępu pierwszego § 27 p. c. postanawiając, że w sprawach przed Trybunałem I. instancyi, dalej we wszystkich sprawach spornych, których przedmiot przenosi kwotę 1000 kor., a wreszcie przed wszystkimi Sądami wyższych instancyj muszą być strony procesowe zastępowane przez adwokata. Z § 49 p. c. zaleca komitet skreślenie z ustępu pierwszego słów „z urzędu“, oraz zupełne skreślenie ustępu drugiego.

Odnośnie do ustawy o Sądach przemysłowych zaleca komitet zmianę § 25 w tym kierunku, iż strony mogą się w sprawach, których wartość kwotę 100 kor. przenosi, zastępować przez adwokata.

Odnośnie do ustawy konkursowej zaleca komitet dodatek do § 43 w tym kierunku, iż do pierwszej klasy wierzycieli zaliczyć należy wierzytelności adwokata, powstałe w ostatnim roku przed otwarciem konkursu z tytułu prawnego zastępstwa krydataryusza w tym czasie.

W końcu zaleca komitet stałej delegacyi do przyjęcia rezulucyę, dążącą do zapewnienia stanowi adwokackiemu odpowiedniej reprezentacyi w c. k. Trybunale Najwyższym przy rozprawach dyscyplinarnych, przeciwko adwokatom prowadzonych.

Należy się też spodziewać, że stała delegacya wnioski ściślejszego komitetu na najbliższem swojem posiedzeniu przyjmie i ich najrychlejszem zrealizowaniem w sposób energiczny się zajmie. W związku ze sprawą powyższą przypominamy Szanownym Kołegom, że w czasie od 11 do 14 października b. r. odbyć się ma w Wiedniu ogólny wiec adwokatów w krajach w Radzie Państwa reprezentowanych adwokaturę wykonywających.

Przedmiotem obrad tego wiecu mają być nie tylko kwestye ściśle zawodu naszego, ale także liczne wnioski reformy, różnych działów obowiązującego ustawodawstwa dotyczące.

Na porządku dziennym znajduje się w szczególności sprawa reformy kodeksu cywilnego, reformy postanowień odnoszących się do śledztwa i aresztu śledczego, sprawa reformy ustawy konkursowej, reformy pewnych postanowień procedury cywilnej i ordynacyi egzekucyjnej, sprawa organizacyi Sądu Najwyższego, sprawa agentur publicznych, a w końcu także sprawa reformy obowiązującej taryfy adwokackiej.

W tych wszystkich niemal sprawach zabierała już Izba nasza głos bądź to w formie uchwał wydziału, bądź też w formie uchwał wybranych ad hoc komisyj, bądź też w formie enuncyacyi Walnego Zgromadzenia i odnośne swoje uchwały, wnioski i enuncyacye stałej delegacyi, względnie c. k. Ministeryum sprawiedliwości w swoim czasie komunikowała. Byłoby jednak pożądanem, aby w zapowiedzianym wiecu jak największa ilość członków także z naszej Izby udział wziąć zechciała.

W tym celu przypominamy, że zgłoszenia uczestnictwa w tym wiecu przyjmuje Dr. Alojzy Ruzička, adwokat w Wiedniu.

Na ostatniem Walnem Zgromadzeniu powziętą została na wniosek Wydziału następująca uchwała:

I. Po myśli art. V. ustawy z 16. listopada 1906, L. 223 Dz. u. p. ma Wydział Izby adwokackiej zarządzać funduszami wpływającymi z kar porządkowych i dyscyplinarnych po myśli §§ 8 i 12 lit. b) statutu dyscyplinarnego, a to według zasad następujących:

*a)* z funduszów tych mają być wspierane w pierwszym rzędzie wdowy i sieroty pd adwokatach i kandydatach adwokackich, bądź jednorazowemi zapomogami, bądź peryodycznie się powtarzającemi, o ile tych zapomóg potrzebują;

*b)* o ile stan funduszów zezwoli, mają być dalej wspierani jednorazowo jak i stale adwokaci, którzy z powodu choroby, podeszłego wieku lub podobnych przyczyn bez winy swojej nie są zdolni do pracy i zapomogi potrzebują;

*c)* zapomóg udzielić może Wydział również kandydatom adwokackim, którzy z powodu choroby lub podobnych przyczyn bez winy swojej popadli w stan taki, że zapomogi potrzebują.

II. Wydział Izby adwokackiej porozumie się z Wydziałem Stowarzyszenia krakowskiego, zawiązanego celem niesienia pomocy wdowom i sierotom po adwokatach i zatwierdzonego na mocy reskryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 15/X. 1886 L. 65.276

i z 1/III. 1889 L. 10.103 celem przeprowadzenia pożądanych zmian statutu, poczem przedstawi ewentualnie najbliższemu Walnemu Zgromadzeniu wniosek o przekazanie temuż Stowarzyszeniu w całości lub w części funduszów, wpływających z kar porządkowych i dyscyplinarnych. W ubiegłym roku administracyjnym wpłynęła z powyższego źródła łączna kwota K. 1670, z której to kwoty użyto na zapomogi, uchwałą powyższą przewidziane, łączną kwotę K. 1013·62 tak, iż z tego źródła dochodu pozostała obecnie jeszcze kwota K. 656·38.

W wykonaniu polecenia Walnego Zgromadzenia, powyższą uchwałą objętego, przeprowadził Wydział Izby rokowania z Wydziałem Stowarzyszenia, zawiązanego w roku 1886, w celu niesienia pomocy wdowom i sierotom, po adwokatach pozostałym i rokowania te (zmianę dotychczasowego statutu tego ostatniego Stowarzyszenia na celu mające) do pożądanego rezultatu doprowadził. Zasadnicza zmiana dotychczasowego statutu powyższego Stowarzyszenia polega w pierwszym rzędzie na tem, że członkami tego Stowarzyszenia mogą być nie tylko adwokaci, ale także i kandydaci adwokaccy.

Wydział Stowarzyszenia może też, gdy zachodzą szczególniejsze, na uwzględnienie zasługujące okoliczności, udzielić zaliczki lub przyznać zapomogi także adwokatowi lub kandydatowi stanu adwokackiego, którzy nie są członkami Stowarzyszenia.

Wydział może wreszcie udzielić także w razie chwilowej potrzeby bezprocentowych pożyczek.

Zmieniony w ten sposób statut Stowarzyszenia został już zatwierdzony reskryptem c. k. Namiestnictwa z dnia 26. marca 1908 L. 36.151 tak, iż działalność Stowarzyszenia na tych nowych warunkach już natychmiast rozpoczętą być może.

Załączając równocześnie z niniejszem sprawozdaniem zmieniony statut w mowie będącego Stowarzyszenia, wyrażamy nadzieję, że w obrębie naszej Izby nie znajdzie się ani jeden kolega, któryby od obowiązku należenia do tego Stowarzyszenia chciał się uchylić.

Stosownie do dalszej uchwały ostatniego Walnego Zgromadzenia zwrócił się Wydział do stałej delegacyi Izb adwokackich w Wiedniu z prośbą, by wobec zmiany stosunków ekonomicznych, a w szczególności wobec znacznego podrożenia tak wartości pracy, jak też artykułów życia codziennego, mieszkań, płac i t. d.

poczyniła jak najusilniejsze starania o zmianę taryfy adwokackiej przez podwyższenie skali unormowanego nią wynagrodzenia.

Uchwałę tę zakomunikował Wydział także wszystkim Sądom obwodowym i powiatowym, by Sądom tym zwrócić w ten sposób uwagę, iż już obecnie obowiązująca taryfa nie odpowiada panującym stosunkom ekonomicznym.

Przyznać należy, że uchwała powyższa znalazła u niektórych Sądów życzliwe przyjęcie, ale znalazł się także jeden Sąd powiatowy, który wyraźnie w odpowiedzi na odezwę naszą oświadczył, iż nie uznaje przywiedzionych przez nas okoliczności jako takich, któreby pod przepisy § 41 p. c. i § 74 o. e. podpadały.

Jak to Szanownym Kolegom jest wiadomem, otworzonym został w Krakowie w roku 1906 oddział Towarzystwa prawnej ochrony podatników, założonego we Lwowie na podstawie statutu zatwierdzonego reskryptem c. k. Namiestnictwa z dnia 13. grudnia 1903.

Wychodząc z założenia, że utworzenie takiego Stowarzyszenia jest wogóle ustawowo niedopuszczalne, że uzyskane przez toż Stowarzyszenie zatwierdzenie statutu stoi w rażącej sprzeczności z postanowieniami ordynacyi adwokackiej, oraz ustawy o pokątnem pisarstwie, że Stowarzyszenie takie nie tylko znaczny przynieść może uszczerbek interesom stanu adwokackiego, ale także nieobliczalne straty dla samej publiczności, porady w tem Stowarzyszeniu szukającej, wdrożył Wydział natychmiast odpowiednią akcyę, rozwiązanie tegoż stowarzyszenia na celu mającą.

Poczynione w tym celu zabiegi Wydziału nie odniosły dotąd niestety pomyślnego rezultatu, a dalsze tolerowanie przez odnośne władze działalności tego na gruncie lwowskim powstałego Stowarzyszenia, zachęciło pewną grupę osób do założenia i w zachodniej Galicyi takiego samego Towarzystwa.

W ten też sposób powstało w Krakowie drugie Stowarzyszenie, również rzekomą ochronę podatników na celu mające i uzyskało znowu ze strony c. k. Namiestnictwa zatwierdzenie przedłożonego statutu.

Nie zrażając się zupełnie biernem w tej sprawie zachowaniem się odnośnych władz, postanowił Wydział użyć wszelkich w drodze legalnej dopuszczalnych środków, by dalsze istnienie tych Stowarzyszeń uczynić niemożliwem.

W tym celu uprosił Wydział posła do Rady Państwa kol. Dr. Łazarskiego, by swoją osobistą interwencyą w c. k. Mini-

sterstwach Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości przyspieszył pomyślne załatwienie wniesionych zażaleń, dalej żądał Wydział od c. k. Namiestnictwa doręczenia intymatu, obejmującego zatwierdzenia statutów tych Stowarzyszeń, a to w tym celu, by mieć ewentualnie możność wniesienia zażalenia do c. k. Trybunału administracyjnego, wezwał Wydział lwowskiej Izby adwokackiej do wspólnej w tej sprawie akcyi i zwrócił się wreszcie do kolegów, którzy w tych Stowarzyszeniach funkcyę syndyków przyjęli z wyjaśnieniem, że zastępstwo prawne tego rodzaju Stowarzyszeń uważa Wydział za niedopuszczalne.

W końcu zwrócił się Wydział jeszcze raz do c. k. Dyrekcyi policyi z wezwaniem, by temu nielegalnemu stanowi rzeczy natychmiast tamę położyć zechciała.

Chociaż wszystkie te zarządzenia Wydziału nie doprowadziły dotąd do pożądanego rezultatu, to jednak Wydział nie wątpi, że dalsza jego w tej sprawie akcya nie może pozostać bezowocną.

Z inicyatywy prezydyum lwowskiej Izby adwokackiej odbyła się w ubiegłym roku we Lwowie wspólna konferencya prezydentów Izb adwokackich galicyjskich i bukowińskiej, której głównym przedmiotem narady była sprawa wpisów emerytowanych urzędników sędziowskich (radców sądowych) na listę adwokatów.

Uchwałami, w tym względzie powziętemi, unormowano jednolite wszystkich interesowanych Izb w tych sprawach postępowanie, dopóki kwestya ta w drodze ustawodawczej stanowczo uregulowana nie zostanie.

Komitety Towarzystwa rolniczego w Krakowie i Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, wniosły do Sejmu krajowego wspólną petycyę, o wezwanie Rządu, by w Radzie państwa wniósł przedłożenie tej treści, iż:

1) §§ 49 ust. 5. N. J., oraz 560 i nast. proc. cyw. zmienia się w tym kierunku, że do rozstrzygania sporów dzierżawnych, bez względu na wartość przedmiotu sporu, powołuje się sądy kolegialne, z 2 członków złożone, przy współudziale równorzędnego trzeciego asesora, ze sfer rolniczych powołanego;

2) że we wszystkich sprawach mających ścisły związek z gospodarstwem rolnem i lasowem przez ustawodawcę wyszczególnić się mających, a już obecnie ze względu na wartość przedmiotu sporu poddanych kompetencyi sądów kolegialnych (a więc n. p. w sprawach o własność), winien brać udział jako równorzędny

czynnik przy wymiarze sprawiedliwości trzeci sędzia fachowy, ze sfer rolniczych powołany.

Petycya ta udzieloną została do opinii sejmowej komisyi prawniczej, która jednak uznała za wskazane przed powzięciem stanowczej decyzyi zasiągnąć w tej sprawie opinii kół prawniczych, a więc prezydyów Sądów wyższych i Izb adwokackich.

Gdy wydział krajowy zgłosił się w tej sprawie i do naszej Izby, udzielił Wydział w poruszonych kwestyach w myśl wniosku Prof. Dr. Rosenblatta następującej opinii prawnej:

Izba adwokacka uznaje żądanie komitetów Tow. rolniczego w Krakowie i Tow. gospodarskiego we Lwowie, aby we wszystkich sprawach mających ścisły związek z gospodarstwem rolnem i lasowem, przez ustawodawcę wyszczególnić się mających, a już obecnie ze względu na wartość przedmiotu sporu, poddanych kompetencyi sądów kolegialnych, brał udział przy wydawaniu wyroku na rozprawach kontradyktoryjnych sędzia fachowy ze sfer rolniczych powołany, podobnie, jak to obecnie zachodzi odnośnie do spraw handlowych i wekslowych, za zupełnie słuszne i uzasadnione.

Podobnie jak sędzia fachowy, ze stanu handlowego, znajomością stosunków i zwyczajów handlowych przyczynić się może w sprawach handlowych do należytego i wszechstronnego wyświecenia sprawy i słusznego jej osądzenia, podobnież i znawca fachowy ze sfer rolniczych mógłby oddać wymiarowi sprawiedliwości dobre usługi przy osądzeniu spraw, wymagających fachowych wiadomości z dziedziny gospodarstwa rolnego lub lasowego.

Rzecz oczywista, że taka zmiana składu Trybunałów I. Instancyi mogłaby nastąpić tylko w drodze ustawodawczej, nie zachodzą jednak przeciw temu żadne przeszkody zasadnicze. Trudność pewną stanowiłoby tylko bliższe określenie tych właśnie spraw, w którychby miał brać udział sędzia fachowy ze sfer rolniczych, t. j. tych sporów, która mają ścisły związek z gospodarstwem rolnem i lasowem. Szkoda, że komitety Tow. roln. i Galic. Towarzystwa gospodarczego, które petycyę wniosły, nie określiły bliżej i nie wyszczególniły tych spraw, które właśnie ze względu na ich naturę, wymagałyby współdziałania fachowego czynnika ze sfer rolniczych.

Przykładowe wymienienie w petycyi sporów o własność nie uzasadnia petycyi, albowiem w sprawach o własność chodzi głównie o kwestye natury prawniczej, a mniej o fachowe znajomości

z dziedziny gospodarstwa rolnego lub leśnego. Prędzej już nadawałyby się do przekazania jurysdykcyi Trybunałów mięszanych (z udziałem sędziego fachowego ze sfer rolniczych), spory dzierżawne, w szczególności spory o rozwiązanie kontraktów dzierżawnych z powodu złej gospodarki, spory o gospodarkę leśną itp. W każdym razie koła interesowane powinny dostarczyć materyału faktycznego, potrzebnego właśnie do wyszczególnienia w ustawie tych sporów, w których udział sędziego fachowego ze sfer rolniczych ma być zaprowadzony.

Inaczej ma się rzecz z dalszem żądaniem petycyi, aby mianowicie do rozstrzygania wszelkich sporów dzierżawnych, bez względu na wartość przedmiotu sporu, powołane były sądy kolegialne z 2 członków złożone przy współudziale równorzędnego trzeciego asesora, ze sfer rolniczych powołanego.

Żądanie takie, względnie zmiana obowiazujących przepisów normy jurysd. w tym duchu pociągnęłaby za sobą następujące skutki ujemne:

1) Przedewszystkiem znaczne podwyższenie kosztów procesu z ujmą dla ludzi mniej zamożnych, bo przekazanie wszystkich sporów dzierżawnych Trybunałom pociąga za sobą podrożenie spraw stosunkowo drobnych, a nadto utrudnienie, że strony udawać się muszą do odleglejszego od nich miejsca zamieszkania Trybunału I. instancyi zamiast do bliższego Sądu powiatowego; przekazanie sporów dzierżawnych o gospodarstwo małe i średnie, wyłącznej jurysdykcyi Sądów kolegialnych byłoby zatem kosztowne i uciążliwe;

2) dłuższe trwanie sporu, co jest niemal nieodzownie połączone z procesem Trybunalskim, a co w sporach dzierżawnych nie jest wcale pożądanem, bo spory te przekazano w § 49 n. j. Sądom powiatowym właśnie celem szybszego ich załatwienia;

3) przeciążenie sadów kolegialnych sprawami mniejszej wagi, których przekazanie wyłącznej jurysdykcyi Trybunałów w rzeczy samej nie ma racyonalnej podstawy.

Dlatego Izba adwokacka nie mogłaby się oświadczyć za wnioskiem 1-ym petycyi, ani doradzać jego popierania w tej formie, w jakiej sformułowany został w petycyi. Natomiast słusznem i uzasadnionem byłoby żądanie, ażeby zmienić postanowienie § 49 ust. 5. normy jurysd., które przekazuje obecnie wszystkie spory dzierżawne wyłącznej jurysdykcyi sądów powiatowych (z wyjątkiem jedynie sporów, w których chodzi o czynsz lub

o ustalenie istnienia kontraktu dzierżawnego) w ten sposób, iżby spory te, o ile wartość przedmiotu spornego przewyższa kwotę 1.000 kor, należały według ogólnej reguły jurysdykcyjnej do kompetencyi Trybunałów I. instancyi jako Sądów kolegialnych.

W takich bowiem przypadkach wzgląd na ważność sporu powinien mieć pierwszeństwo przed tendencyą pośpiechu; spory te należałoby zatem istotnie poruczyć Trybunałom, które dają większą gwarancyę gruntownego i sprawiedliwego rozpatrzenia i osądzenia sprawy aniżeli Sądy powiatowe. Dlatego też Izba adwokacka zaleca popieranie tego ograniczonego żądania t. j. wniosku, aby spory dzierżawne, w których wartość przedmiotu spornego przewyższa 1.000 koron, odebrać sądom powiatowym a przekazać jurysdykcyi Sądów kolegialnych.

Wydział dolnoaustryackiej Izby adwokackiej zawiadomił nas, iż na Walnem Zgromadzeniu tejże Izby, odbytem w dniu 5 lutego 1907 zapadła uchwała, by wdrożyć potrzebną w tym celu akcyę, iżby wydawnictwo orzeczeń c. k. Trybunału kasacyjnego nie było wykonywane tak, jak się to obecnie dzieje, wyłącznie przec c. k. Generalną Prokuratoryę, lecz by w przyszłości wydawnictwo tych orzeczeń zostało powierzone osobnej komisyi, składającej się z urzędników sędziowskich, z członków c. k. Generalnej Prokuratoryi oraz z repzezentantów stanu adwokackiego.

Ponieważ dotychchczasowe wydawnictwo tych orzeczeń nie obejmowało kompletnego zbioru wszystkich orzeczeń, ponieważ dalej wybór mających się publikować orzeczeń zależał wyłącznie od oceny c. k. Generalnej Prokuratoryi, przeto też dawała się w tych zbiorach orzeczeń, odczuwać pewna jednostronność, która się objawiała nie tylko w samym wyborze do publikacyi przeznaczonych orzeczeń, ale także i w ich zewnętrznej reprodukcyi.

Z tych przyczyn i Wydział naszej Izby do tej akcyi przystąpił i w tym celu do c. k. Ministerstwa sprawiedliwości wniósł odpowiednie podanie.

Reskryptem z dnia 11 lipca 1907 l. 1701 zawezwało nas c. k. Ministerstwo Skarbu o wyrażenie naszego zapatrywania w kwestyi, czy nie byłoby wskazane, by wszelkie orzeczenia władz skarbowych mogły być doręczane ze skutkiem prawnym nie tylko do rąk samego adwokata jako zastępcy stron, ale także do rąk innych, w kancelaryj jego zatrudnionych osób, tak jak to jest zdaniem c. k. Ministerstwa Skarbu po myśli § 103 proc. cyw. w postępowaniu procesowem dopuszczalne.

Z motywów dla każdego adwokata łatwo zrozumiałych, musiała odpowiedź Wydziału wypaść w tej sprawie negatywnie.

W sprawie przez c. k. Rząd wniesionego w Izbie Panów w dniu 23 lipca 1907 roku, projektu ustawy dotyczącej dzielenia parcel katastralnych, a wprowadzającej zarazem tę nowość, iż wszelkie dokumenta mające za przedmiot nabycie mniejszych wiejskich posiadłości spisywane być mogą przez odnośne sądy, oświadczył się Wydział całkiem stanowczo przeciwko wprowadzeniu tej nowości jako nie tylko interesom stanu adwokackiego i notaryalnego w wysokim stopniu zagrażającej, ale także i dla interesowanych kół ludności wprost szkodliwej.

Stała delegacya ma w tej sprawie powziąć stanowczą decyzyę na najbliższem swojej posiedzeniu.

W sprawie zamierzonego podniesienia należytości za używanie telefonów wniósł Wydział do c. k. Ministeryum Handlu protest obejmujący uchwałę na ostatniem Walnem Zgromadzeniu powziętą, lecz protest nie został uwzględniony.

Z inicyatywy jednego z kolegów rozpatrywał Wydział kwestyę, czy przyjmowanie spraw już przez innego kolegę zastępowanych, da się pogodzić ze zawodową solidarnością i godnością stanu i czy w takich przypadkach nie należałoby żądać przyzwolenia adwokata dotychczas sprawę odnośną zastępującego.

Zdaniem Wydziału nie należy krępować swobody stron we wyborze adwokata w żadnem stadyum sprawy, a przyjęcie sprawy już przez innego kolegę zastępowanej mogłoby być tylko w tych wypadkach uznanem za niewłaściwe, gdyby nowy zastępca dla pozyskania klienta czynił jakieś zabiegi lub wogóle nie liczył się ze względami, stosunkiem koleżeństwa i godności dyktowanemi.

Pismem z dnia 12 kwietnia 1908 L. 98 zwróciła się do nas c. k. Dyrekcya poczt i telegrafów we Lwowie z przypomnieniem, iż w r. 1889 założono w Wiedniu c. k. Muzeum pocztowe pozostające pod zarządem Ministerstwa handlu, przyczem c. k. galicyjska Dyrekcya poczt i telegrafów uprasza, byśmy zwrócili uwagę członków naszej Izby na znaczenie i doniosłość tego muzeum, a zarazem ich zachęcili, by wrazie posiadania lub odnalezienia jakichkolwiek przedmiotów, nadających się dla zbiorów muzeum pocztowego donieść o tem zechcieli tejże Dyrekcyi we Lwowie.

Nie mogąc obszernego pisma Dyrekcyi wykazującego wysokie znaczenie kulturalne tego muzeum przytaczać w całości, czynimy jej życzeniu zadość, choć w krótkiej tej wzmiance.

Nie potrzebujemy zapewniać, że Wydział i w roku ubiegłym, badał natychmiast wszelkie przez Kolegów wnoszone przedstawienia i zażalenia i, o ile się one okazywały uzasadnionemi, udzielał im u odnośnych władz, bądź to w drodze urzędowych przedstawień, bądź też w drodze osobistej interwencyi prezydyum energicznego poparcia.

Z dniem 1 stycznia 1909 roku, wejść ma w życie ustawa o pensyjnem ubezpieczeniu urzędników prywatnych na wypadek starości, a względnie niezdolności do pracy.

Przeciwko tej ustawie, a raczej przeciwko niejasnemu i wielkie wątpliwości pozostawiającemu, sformułowaniu zasadniczego pytania, kogo właściwie uważać należy za urzędnika w prywatnej służbie zatrudnionego i kto obowiązkowi tego ubezpieczenia ma podlegać, jak wiadomo podniosły się bardzo liczne głosy interesowanych korporacyi i instytucyi, podniosły się głosy nie tylko ze strony kół pracodawców, ale też i ze strony najbardziej w tej sprawie interesowanych samych funkcyonaryuszy prywatnych.

W skutek wniesionych w tej sprawie licznych przedstawień i protestów, była jakiś czas nadzieja, że wprowadzenie w życie tej ustawy zostanie aż do zbadania i załatwienia podniesionych zarzutów odroczone i był też nawet projekt wydania do tej ustawy noweli, tę zasadniczą kwestyę w sposób jaśniejszy regulującej.

Nadzieje te jednak zawiodły, bo jak to z ostatnich wynika komunikatów, ma być w mowie będąca ustawa już z dniem 1 stycznia 1909 w prowadzoną rzeczywiście w życie i to beż żadnych zmian, ograniczeń lub wyjaśnień.

Gdy i stan adwokacki może być przez nieodpowiednią interpretacyę tej ustawy w praktyce w swoich prawach wysoce zagrożonym, przeto też Wydział i tej sprawie baczną poświęcił uwagę i nie zaniedba też przedstawić Walnemu Zgromadzeniu swoje w tej sprawie zapatrywanie.

Wydział upomniał się wreszcie u właściwych czynników, by wszelkie projekta ustaw nowych, ich zmian i dodatków były Izbie naszej w czasie właściwym komunikowane.

# Sprawozdanie

## z czynności Rady dyscyplinarnej krakowskiej Izby adwokackiej w Krakowie za rok 1907.

| | |
|---|---|
| Pozostało z roku 1906 merytorycznie niezałatwionych dochodzeń dyscyplinarnych . . . . . . . . . . . . | 51 |
| w roku 1907 — wniesiono zażaleń . . . . . . . . . . . | 32 |
| ogólna liczba dochodzeń w roku 1907 . . . . . . . . . . | 83 |

w porównaniu z r. 1906 mniej o 12

Merytorycznie załatwiono z powyższych spraw w r. 1907:

| | |
|---|---|
| 1) zaniechaniem spraw . . . . . . . . . . . . . . | 19 |
| 2. wyrokami: | |
| *a)* uwalniającymi . . . . . . . . . . . . . . | 1 |
| *b)* zasądzającymi . . . . . . . . . . . . . . | 3 |
| Razem . . . | 23 |

w porównaniu z rokiem 1906 mniej o spraw 16.

Pozostało zatem merytorycznie niezałatwionych z końcem roku 1907 spraw 60, przeniesionych na r. 1908, a więc w porównaniu z rokiem 1906 więcej o sprawy 4.

Kary orzeczono:

| | |
|---|---|
| *a)* grzywna w wypadku . . . . . . . . . . . . . | 1 |
| *b)* nagany pisemne w wypadkach . . . . . . . . . . | 2 |

Rada dyscyplinarna odbyła w roku 1907

| | |
|---|---|
| *a)* posiedzeń zwyczajnych . . . . . . . . . . . . | 13 |
| *b)* ustnych rozpraw . . . . . . . . . . . . . . | 6 |

Kraków, 1 czerwca 1908.

Prezydent Rady dyscyplinarnej
*Dr. Jan Jakubowski.*